

Förvaltningen för
arbetsmarknad, kultur- och
fritid

Tjänsteskrivelse

2023-09-19
KFN/2022:1

Delårsrapport augusti 2023

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden tar del av delårsrapporten per augusti 2023.

Sammanfattning

Under året har ett dialogarbete genomförts kopplat till uppdraget kring det långsiktiga lokalbehovet hos stadens idrottsföreningar. Arbetet har skett i nära dialog med Solna Idrottsföreningars Samorganisation (SAM) och resultatet används framåt i planering och fortsatt arbete. Utveckling och ombyggnation av Vasalundshallen för inomhusidrott har fortlöpt. Även arbetet med att upphandla driftsleverantör till stadens nya simhall och utebad har fortskridit.

För att locka fler barn till kulturskolan har riktade insatser genomförts på skolor och fritidshem. Genom uppvisningar, workshops, föreställningar och prova-på-aktiviteter har man nått ut till många nya barn. Dessutom har en lägre taxa införts på alla kulturskolans aktiviteter från och med januari för att möjliggöra för fler att kunna delta.

Solna Sport & Lek, som håller i utlåning av sport- och friluftsklartiklar, har startat insamling av sport-, lek- och friluftsklartiklar för återbruk. Insamlingen syftar till att öka utbudet inför vintersäsongen då man planerar att utöka verksamheten med ett mer omfattande fritidsbibliotek med gratis utlåning.

På Överjärva gård har man arrangerat flera gårdsdagar med teman som djur, natur, hållbarhet och friluftsliv. Arbetet med att etablera en 4H-gård pågår, och kommunstyrelsen har gett kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utveckla Överjärva gård till ett friluftsmuseum. Nämnden har även fått i uppdrag att samordna aktörerna på gården.

Under skolloven har det genomförts många aktiviteter för barn och unga i staden. Överjärva gård har haft gårdsdagar med barnteater, Statarmuseum och friluftscafé med grillning. Skytteholmsparken var öppen hela sommaren med utlåning av lekrustning och aktiviteter för yngre barn. Mötesplatsen Fabrik 38 i Hagalund höll öppet nästan hela sommaren för att öka tryggheten och erbjuda aktiviteter för ungdomar, och AIK Fotboll bjöd in ungdomar till spontanidrott och fotbollsturnering under två veckor. Vid stadens mötesplatser för unga har ett utökat sommarprogram genomförts av fritidsverksamheten. Kulturskolans Kulturparken vid Parkskolan erbjöd ett brett program inom dans, målning, musik och teater.

Under året har nämnden antagit en ny konstplan. I den förstärks fokuset på hur Solnaborna ska kunna bidra till konsten i stadsmiljön genom till exempel tillfällig konst så som muralmålningar, graffitiprojekt eller annan gatukonst.

Arbete pågår med att ta fram en ny biblioteksplan, som träder i kraft den 1 januari 2024. Fysiska och digitala dialoger med Solnaborna och representanter från berörda förvaltningar har genomförts inom ramen för projektet. I Hagalund pågår projektet Bokstart som syftar till att stimulera språkutvecklingen hos små barn genom samverkan mellan folkbibliotek, barnhälsovård och förskola.

Det kontinuerliga arbetet med att byta till energieffektiv belysning på stadens idrottsanläggningar fortlöper. Under sommaren har energieffektiv belysning installerats på ishall 2, Skytteholms IP och Bergshamra IP.

Arbetet med nämndmålen och nämndens uppdrag pågår enligt plan. De fyra nämndmålen bedöms vara uppfyllda vid årets slut.

Kultur- och fritidsnämndens resultat till och med augusti visar ett överskott på 2,8 mkr jämfört med budget. Detta beror främst på högre intäkter än förväntat. Nämndens helårsprognos förväntas visa ett underskott på 3 mkr vilket främst beror på högre elkostnader samt engångskostnader för den nya simhallen.

Hittills visar nämnden upp ett investeringsutfall på 0,4 mkr. En del av projekten kommer att genomföras under hösten. Helårsprognosen för investeringar förväntas bli 3,2 mkr.

Handlingar

- Delårsrapport augusti 2023

Katarina Pålman
Förvaltningschef

Lisen Ydring
Stabschef

SOLNA STAD

Delårsrapport augusti 2023

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

KFN/2022:1, behandlas på kultur- och fritidsnämnden den 12 oktober 2023.

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	4
Mål och uppdrag.....	5
Ekonomisk analys.....	9
Väsentliga personalförhållanden	9
Tvärsektoriella frågor	10
Förväntad utveckling.....	11
Konkurrensutsättning.....	12
Intern kontroll.....	12

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Under året har ett dialogarbete genomförts kopplat till uppdraget kring det långsiktiga lokalbehovet hos stadens idrottsföreningar. Arbetet har skett i nära dialog med Solna Idrottsföreningars Samorganisation (SAM) och resultatet används framåt i planering och fortsatt arbete. Utveckling och ombyggnation av Vasalundshallen för inomhusidrott har fortlöpt. Även arbetet med att upphandla driftsleverantör till stadens nya simhall och utepad har fortskridit.

För att locka fler barn till kulturskolan har riktade insatser genomförts på skolor och fritidshem. Genom uppvisningar, workshops, föreställningar och prova-på-aktiviteter har man nått ut till många nya barn. Dessutom har en lägre taxa införts på alla kulturskolans aktiviteter från och med januari för att möjliggöra för fler att kunna delta.

Solna Sport & Lek, som håller i utlåning av sport- och friluftsförpackningar, har startat insamling av sport-, lek- och friluftsförpackningar för återbruk. Insamlingen syftar till att öka utbudet inför vintersäsongen då man planerar att utöka verksamheten med ett mer omfattande fritidsbibliotek med gratis utlåning.

På Överjärva gård har man arrangerat flera gårdsdagar med teman som djur, natur, hållbarhet och friluftsliv. Arbetet med att etablera en 4H-gård pågår, och kommunstyrelsen har gett kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utveckla Överjärva gård till ett friluftsmuseum. Nämnden har även fått i uppdrag att samordna aktörerna på gården.

Under skolloven har det genomförts många aktiviteter för barn och unga i staden. Överjärva gård har haft gårdsdagar med barnteater, Statarmuseum och friluftscafé med grillning. Skytteholmsparken var öppen hela sommaren med utlåning av lekturstycken och aktiviteter för yngre barn. Mötesplatsen Fabrik 38 i Hagalund höll öppet nästan hela sommaren för att öka tryggheten och erbjuda aktiviteter för ungdomar, och AIK Fotboll bjöd in ungdomar till spontanidrott och fotbollsturnering under två veckor. Vid stadens mötesplatser för unga har ett utökat sommarprogram genomförts av fritidsverksamheten. Kulturskolans Kulturparken vid Parkskolan erbjuder ett brett program inom dans, målning, musik och teater.

Under året har nämnden antagit en ny konstplan. I den förstärks fokuset på hur Solnaborna ska kunna bidra till konsten i stadsmiljön genom till exempel tillfällig konst så som muralmålningar, graffitiprojekt eller annan gatukonst.

Arbete pågår med att ta fram en ny biblioteksplan, som träder i kraft den 1 januari 2024. Fysiska och digitala dialoger med Solnaborna och representanter från berörda förvaltningar har genomförts inom ramen för projektet. I Hagalund pågår projektet Bokstart som syftar till att stimulera språkutvecklingen hos små barn genom samverkan mellan folkbibliotek, barnhälsovård och förskola.

Det kontinuerliga arbetet med att byta till energieffektiv belysning på stadens idrottsanläggningar fortlöper. Under sommaren har energieffektiv belysning installerats på ishall 2, Skytteholms IP och Bergshamra IP.

Arbetet med nämndmålen och nämndens uppdrag pågår enligt plan. De fyra nämndmålen bedöms vara uppfyllda vid årets slut.

Kultur- och fritidsnämndens resultat till och med augusti visar ett överskott på 2,8 mkr jämfört med budget. Detta beror främst på högre intäkter än förväntat. Nämndens helårsprognos förväntas visa ett underskott på 3 mkr vilket främst beror på högre elkostnader samt engångskostnader för den nya simhallen.

Hittills visar nämnden upp ett investeringsutfall på 0,4 mkr. En del av projekten kommer att genomföras under hösten. Helårsprognosen för investeringar förväntas bli 3,2 mkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har ett dialogarbete genomförts kopplat till det långsiktiga lokalbehovet hos stadens idrottsföreningar. Arbetet har skett i nära dialog med Solna Idrottsföreningars Samorganisation (SAM) och resultatet används framåt i planering och fortsatt arbete. Utveckling och ombyggnation av Vasalundshallen för inomhusidrott har fortlöpt. Även arbetet med att upphandla driftsleverantör till stadens nya simhall och utepad har fortskridit. Det nya avtalet ska gälla från och med 1 april 2024 och tilldelning beräknas ske under hösten 2023.

För att locka fler barn till kulturskolan har riktade insatser genomförts på skolor och fritidshem. Genom

uppvisningar, workshops, föreställningar och prova-på-aktiviteter har man nått ut till många nya barn. Dessutom har en lägre taxa införts på alla kulturskolans prisnivåer från och med januari för att möjliggöra för fler att kunna delta. Kulturskolan hade under perioden fram till augusti 2564 elever och genomförde cirka 50 föreställningar och uppvisningar under vårterminen.

Solna Sport & Lek har under sommaren utökat sin utlåning av sport- och friluftsklubbartiklar i Skytteholmsparken och haft öppet varje dag under sommaren. Även insamling av sport-, lek- och friluftsklubbartiklar för återbruk har startat. Insamlingen syftar till att öka utbudet inför vintersäsongen då man planerar att utöka verksamheten med ett mer omfattande fritidsbibliotek med gratis utlåning. Det utökade fritidsbiblioteket förväntas vara klart i slutet av året.

På Överjärva gård har man arrangerat flera gårdsdagar med teman som djur, natur, hållbarhet och friluftsliv. Arbetet med att etablera en 4H-gård pågår, och kommunstyrelsen har gett kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utveckla Överjärva gård till ett friluftsmuseum. Nämnden har även fått i uppdrag att samordna aktörerna på gården.

Det uppskattade nationaldagsfirandet i Hagaparken genomfördes i samarbete med Kungliga Operan och Kungliga Hovstaterna. Publiken var rekordstor och fick ta del av Kungliga Operans program, prisutdelning till årets kulturstipendiater och uppträdanden av Solna kulturskola. Biblioteket och Solna Sport & Lek erbjöd även aktiviteter på evenemanget. Traditionsenlig midsommarafton firades på Överjärva gård, även här med rekordstor publik.

Under skolloven har det genomförts många aktiviteter för barn och unga i staden. Överjärva har haft gårdsdagar med barnteater, öppet Statarmuseum och friluftscafé med grillning. Skytteholmsparken var öppen hela sommaren med utlåning av lekturstycken och aktiviteter för yngre barn. Mötesplatsen Fabrik 38 höll öppet nästan hela sommaren i Hagalund för att öka tryggheten och erbjuda aktiviteter för ungdomar, och AIK Fotboll bjöd in ungdomar till spontanidrott och fotbollsturnering under två veckor. Vid stadens mötesplatser för unga har ett utökat sommarprogram genomförts av fritidsverksamheten. Kulturparken erbjöd ett brett program inom dans, målning, musik, teater och lockade cirka 150 barn och unga varje vecka. Dessutom gjordes program för barnen på fritidsverksamheten i Parkskolan.

Under året har nämnden antagit en ny konstplan. I den förstärks fokuset på hur Solnaborna ska kunna bidra till konsten i stadsmiljön genom till exempel tillfällig konst så som muralmålningar, graffitiprojekt eller annan gatukonst. Dialog ska inledas med engagerade graffitiutövare, andra gatukonstnärer och sakkunniga. Möjligheten till fasta platser för utövande av graffiti ska också ses över.

Arbete pågår med att ta fram en ny biblioteksplan, som träder i kraft den 1 januari 2024. Fysiska och digitala dialoger med Solnaborna och representanter från berörda förvaltningar har genomförts inom ramen för projektet.

Bibliotekets uppsökande verksamhet har besökt fotbollsskolor, evenemang, mötesplatser och äldreboenden. I Hagalund pågår projektet Bokstart som syftar till att stimulera språkutvecklingen hos små barn genom samverkan mellan folkbibliotek, barnhälsovård och förskola.

Det kontinuerliga arbetet med att byta till energieffektiv belysning på stadens idrottsanläggningar fortlöper. Under sommaren har ny belysning installerats på Ritorp ishall 2, Skytteholms IP och Bergshamra IP för att minska energiförbrukningen och därmed också sänka driftkostnaderna.

Arbetet med att systematiskt följa upp inkomna ärenden och synpunkter via stadens kontaktcenter har fortsatt under perioden, vilket har bidragit till fortsatt hög svarsfrekvens.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för stadens kultur- och fritidsverksamhet. Inom ramen för nämndens verksamhet finns konstförvaltning, museer och publika kulturmiljöer, föreställningar och evenemang, bibliotek samt kulturskola. Bidrag till föreningar och anläggningar samt lokaler för idrotts- och motionsverksamheten tillhandahålls. Mötesplatser erbjuder aktiviteter för ungdomar.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2023 med inriktning för 2024-2025 beslutat om nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Kommunfullmäktiges beslutade mål för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

- Målet uppfylls i år
- Målet uppfylls till stor del i år
- Målet uppfylls delvis i år
- Målet uppfylls inte i år

En sammanfattning av bedömningarna för nämndmålen ser ut så här:

Nämndmål
 Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla biblioteksaktiviteter för barn och ungdomar i nära samverkan med skolan med fokus på att stimulera barn och ungdomars läslust.
 Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet i takt med att staden växer.
 Kultur- och fritidsnämnden ska säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.

Nämndmål

● Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla biblioteksaktiviteter för barn och ungdomar i nära samverkan med skolan med fokus på att stimulera barn och ungdomars läslust.

● Målet uppfylls i år

Biblioteket har erbjudit ett stort antal läsfrämjande aktiviteter för barn och unga. Sammantaget har cirka 4 800 barn och unga (0-18 år) deltagit i 287 läsfrämjande aktiviteter som anordnats av biblioteksverksamheten under perioden januari-augusti. Aktiviteterna har skett i biblioteksrummet, digitalt och ute i stadsmiljön. Av dessa aktiviteter har 126 varit särskilt riktade mot åldersgruppen 6-18 år och haft cirka 2 500 deltagare, vilket är fler än tidigare år. År 2022 genomfördes 112 aktiviteter med cirka 1 900 deltagare 6-18 år.

Antalet utlån av barn- och ungdomsmedier har ökat med cirka 11 procent i jämförelse med föregående år. Bakgrunden till detta är att vi lockar många familjer till bibliotekets verksamhet och aktiviteter.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen är:

- Cykelbiblioteket har varit på plats på många olika platser i Solnas stadsmiljö exempelvis i Hagaparken, Skytteholmsparken, Överjärva gård, Hagalund, Hagalundsparken, Olle Olsson museet, seniorboenden och förskolor runt om i Solna. Under sommaren erbjöds aktiviteter utomhus, såsom parksagostunder för föräldralediga, sagostunder, pysselverkstad, boktipsarstunder för olika målgrupper, teaterföreställning. Biblioteket erbjöd samtliga sommarfotbollsskolor besök och Apollon, AIK och Vasalunds fotbollsklubbar besöktes.
- Visningar, bokprat för förskolor och skolor har genomförts likaså aktiviteter och evenemang inom bibliotekets verksamhet. Inom projektet "Vår bokjury" har biblioteket samarbetat med skola och förskola och erbjudit bokprat och sagostunder och andra aktiviteter. Inom det nationella projektet Sommarboken har exempelvis författarbesök, kickoff, teater och avslutningsfest genomförts.
- Projektet "Bokstart", ett språknätverk finansierat av Kulturrådsbidrag, startade i mars och vänder sig till hemmavarande små barn i Hagalund. Bokstart är ett samarbetsprojekt som drivs ihop med Öppna förskolan i Hagalund.
- Biblioteket har genomfört flera olika aktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning, bland annat sångstunder och sagostunder med tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK). Även bokprat för resursskolor har genomförts.
- Sagostunder på olika språk har hållits och aktiviteter kopplade till de nationella minoriteterna har anordnats.

Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet i takt med att staden växer.

● Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts genom nyckeltal och beskrivningar av genomförda aktiviteter. Under perioden har 291 875 tillfällen för aktivitetsstöd beviljats avseende barn och ungas föreningsaktiviteter, vilket är i nivå med föregående år.

Kulturskolan har under perioden haft 2 564 elevplatser i sin kursverksamhet, vilket är ungefär samma antal elever som förra året.

För första halvåret 2023 har mötesplatserna haft ett snitt på 17 besökare per dag med öppethållande (gäller högstadieungdomar), vilket är något fler mot tidigare år då det var 16 besökare per dag. Fabrik38 som riktar sig till gymnasieungdomar har i snitt haft 26 besökare per dag med öppethållande vilket också det är en liten ökning mot föregående års antal på 24,5 besökare per dag avseende helåret 2022. Variationerna är dock stora mellan mötesplatserna vilket också syns över tid. Just nu är mötesplatserna i norra Solna mest besökta.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Fritidsverksamheten, biblioteksverksamheten och kulturskolan har tillsammans med föreningslivet anordnat sommarlovs- och helgaktiviteter för barn och ungdomar med ambitionen att nå nya målgrupper. Fritidsverksamheten har haft extra öppethållande på påsklovet samt även genomfört en skidresa med 45 deltagare i januari.
- Sport & Lek har utökat sin utlåning av sport- och friluftstidningar i Skytteholmsparken och haft öppet varje dag under sommaren.
- Satsningen på trygghets- och gemensamhetsskapande aktiviteter i Hagalund har fortgått under året och varit mycket uppskattad. Framför allt kvällsfotboll med AIK fotboll, basket med AIK basket samt de extra aktiviteter som genomförts för gymnasieungdomar av Fabrik 38.
- Tre veckor med öppen kulturskoleverksamhet har erbjudits, då verksamheten har nått ut till fler barn och unga. Även kortkurser har utvecklats till att vara ett bra komplement till terminskurser. Under våren 2023 gjordes 175 kortkurser.
- Kulturparken på Blomgatan, lockade under sommaren många barn och unga att testa på dans, skapande och musik. Totalt deltog ca 450 barn och unga förutom sommarjobbarna. Tack vare samarbete med Region Stockholm och Kulturrådet, kunde 17 sommarjobbande ungdomar, utöver Solna stads fyra egna, erbjudas plats, vilket är betydligt fler än vanligt.

Kultur- och fritidsnämnden ska säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.

● Målet uppfylls i år

Nämnden arbetar för att låta verksamheter samnyttja lokaler för effektivare användning av stadens samlade utbud av lokaler.

Måluppfyllelsen mäts genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen är:

- Under året har ett dialogarbete genomförts kopplat till uppdraget kring det långsiktiga lokalbehovet hos stadens idrottsföreningar. Arbetet har skett i nära dialog med Solna Idrottsföreningars Samorganisation (SAM) och resultatet används framåt i planering och fortsatt arbete.
- Förbättring av information och kommunikation på solna.se kring bokningsbara kommunala lokaler för olika typer av arrangemang och evenemang. Bokningar som kan göras av privatpersoner, företag och föreningar.
- Flera nya idrottsplatser är under utveckling för att fler barn och unga ska kunna idrotta. Arbetet med den nya idrottsplatsen i Järvastaden pågår (tre fotbollsplaner för 7-, 9- och 11-spel). Arbetet pågår för att utveckla Vasalundshallen med fler idrottshallar för inomhusidrott. Även Skytteholms IP och Solnahallen ska rustas och utvecklas.
- Planering pågår för att utveckla Överjärva gård till ett friluftsmuseum. I samband med det ska bland annat ladugården och Gula villan rustas för olika ändamål. Samarbete med 4H pågår med målet att öppna en 4H-gård på platsen.
- Fritidsverksamheten arbetar löpande med att maximera nyttjandegraden på lokalerna. Fabrik 38 i Hagalund samnyttjas med Jobbfabriken och hyrs även ut till lokala föreningar i området.
- Den nya verksamheten Etableringstrappan är lokaliserad i biblioteket i Solna centrum, för att samnyttja lokaler och resurser.

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv.

 Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. Samarbetena med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv är fortsatt starkt och har utvecklats under perioden.

Viktiga händelser som bidragit till måluppfyllelse är:

- Samarbete har skett med Solnas föreningsliv i genomförande av vissa aktiviteter under sommarlovet samt för att bemanna utlåningen av sport- och fritidsartiklar genom Sport & Lek.
- En prova på dag genomfördes i maj i Skytteholmsparken där ett femtontal föreningar deltog tillsammans med stadens verksamheter.
- Kvällsaktiviteter har genomförts på flera platser i Solna under perioden. Det är föreningslivet som svarat för aktiviteter i Hagalund och Vasalundshallen.
- I Hagalund genomfördes trygghets- och gemensamhetskapande aktiviteter tillsammans med föreningslivet.
- Nationaldagsfirandet *Operan i Haga* genomfördes i samarbete med Kungliga Operan och Ståthållarämbetet. Evenemanget hade en rekordpublik.
- Gårdsdagar har arrangerats på Överjärva gård i nära samarbete med kultur- och föreningsliv.
- Planering för att utveckla Överjärva gård till ett friluftsmuseum pågår och under perioden en programhandling för inriktningen utarbetats.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges beslutade uppdrag för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Status för uppdragen bedöms enligt:

- Uppdraget är slutfört
- Uppdraget pågår enligt plan
- Uppdraget pågår med avvikelse
- Uppdraget avbrutet eller har inte startat.

Uppdrag
 Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att i samarbete med Solnas idrottsföreningar inventera idrottsföreningarnas långsiktiga lokalbehov.

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att i samarbete med Solnas idrottsföreningar inventera idrottsföreningarnas långsiktiga lokalbehov.

 Uppdraget pågår enligt plan.

Arbete med uppdraget pågår enligt plan. Under året har ett dialogarbete genomförts kopplat till det långsiktiga lokalbehovet hos stadens idrottsföreningar. Arbetet har skett i nära dialog med Solna Idrottsföreningars Samorganisation (SAM) och resultatet används framåt i planering och fortsatt arbete. Uppdraget kommer att slutföras under hösten.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Kultur- och fritidsnämndens nettokostnader uppgår till 109,7 mkr, vilket är en ökning med 17,6 mkr (19,1 %) jämfört med samma period föregående år. Förändringen förklaras huvudsakligen av ökade lokalkostnader, vilka ökat med 14,5 mkr (27,3 %). Detta beror främst på kostnader för ny simhall samt ökade elkostnader jämfört med samma period förra året.

Periodens överskott uppgår till 2,8 mkr vilket till största del förklaras av 6,7 mkr högre intäkter än budgeterat, i form av uthyrning av idrottsanläggningar, elevavgifter för kulturskolan samt högre statsbidrag från Kulturrådet.

Kostnaderna är 3,9 mkr högre än budgeterat vilket främst beror på högre elkostnader samt en del engångskostnader för den nya simhallen.

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	6,0	6,2		2,5	5,3	7,0	1,7
Hyror och arrenden	10,5	10,4		1,8	13,0	14,0	1,0
Bidrag	3,4	3,2		2,1	2,0	3,4	1,4
Försäljning av verksamhet	1,3	1,9		0,0	2,0	1,9	-0,1
Övriga intäkter	0,8	0,3		0,4	0,5	0,7	0,2
Summa intäkter	22,0	21,9	0,1 %	6,7	22,8	27,0	4,2
Personalkostnader	-41,2	-40,3		2,0	-64,7	-64,0	0,7
Köp av verksamhet/tjänster	-5,4	-4,2		0,5	-8,8	-8,8	0,0
Lokalkostnader	-67,6	-53,1		-5,9	-92,5	-100,4	-7,9
Kapitalkostnader	-3,6	-3,7		-0,1	-5,3	-5,3	0,0
Övriga kostnader	-13,9	-12,7		-0,4	-20,3	-20,3	0,0
Summa kostnader	-131,6	-114,0	15,4 %	-3,9	-191,6	-198,8	-7,2
Verksamhetens nettokostnader	-109,7	-92,1	19,1 %	2,8	-168,8	-171,8	-3,0

Nämndens helårsprognos är ett underskott på 3 mkr i förhållande till budget. Prognosavvikelen förklaras av högre elkostnader samt en del engångskostnader för den nya simhallen.

Investeringsredovisning

Nämndens investeringsutfall uppgår till 0,4 mkr vilket är ett överskott på 2,8 mkr i jämförelse med årets investeringsbudget. Avvikelsen förklaras av att utgifterna för en ny ismaskin samt maskinrenovering (ishallarna) inte syns i redovisningen ännu.

Investeringsredovisning (mkr)	2023	2022	Differens 23/22	Återstår av årsbudget	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Verksamhetens investeringar	0,4	1,8	-1,3	2,8	3,2	3,2	0,0

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensutveckling

Under perioden har ett arbete pågått inom ramen för förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete med utbildningsinsatser för såväl ledningsgrupp som verksamheterna på temat *hot och våld i öppna verksamheter*. Inom fritidsverksamheten utarbetas en plan för att säkerställa kunskaper inom bland annat hot och våld, drogkunskap och första hjälpen. En verksamhetsanpassad utbildning i hot och våld har också tagits fram. Medarbetare på biblioteket har utbildats i tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK). Utbildning i bemötande av barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) har också genomförts som en del i detta arbete. Medarbetarna inom drift och anläggning har gått utbildningar i idrottsförvaltning med fokus på is och konstgräs.

Kompetensförsörjning, lika rättigheter och möjligheter

Förvaltningen har ett medvetet arbetssätt att bygga kompetensförsörjningen genom att medverka till att låta medarbetare växa i ansvar och roller i organisationen. Alla vakanta tjänster har utlysts och kompetensbaserad rekrytering har använts som metod. Föräldralediga har erbjudits medarbetar- och lönesamtal. Inom fritidsverksamheten arbetar förvaltningen för att fler medarbetare ska erbjudas högre tjänstgöringsgrad exempelvis genom samverkan med andra delar av staden eller inom den egna förvaltningen.

Medarbetarengagemang

Förvaltningens resultat gällande medarbetarengagemang (HME) är mycket gott. Samtliga avdelningar har under året analyserat resultatet och tagit fram avdelningsvisa handlingsplaner med specifika förbättringsområden.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har över tid varit, och är fortsatt, låg på förvaltningen. Ett tydligt ledarskap med en nära dialog sker med medarbetarna genom strukturerade medarbetarsamtal, lönesamtal, planeringsdagar, arbetsplatsträffar och förvaltningens arbetsmiljökommitté. Alla medarbetare informeras om det upphandlade samtalsstödet som erbjuds i staden.

Periodutfall	2023	2022	Förändring
Antal anställda	141	145	-4
- varav kvinnor	85	88	-3
- varav män	56	57	-1
Antal årsarbetare i snitt	117,7	119,7	-2,0
Sjukfrånvaro, %	4,1	4,2	-0,1
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	-	82,2	
Fotnoter:			
<i>Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.</i>			
<i>HME-undersökning genomförs vanligtvis varje höst.</i>			

Tväarsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärasektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärasektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärasektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling samt för att rusta barn och unga för en framtid i en värld med täta kontakter över nations- och kulturgränser. Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under perioden.

Medarbetare inom fritidsverksamheten samt enheten för näringsliv och arbetsmarknad har under perioden genomfört en studieresa till vänorten Norde Follo i Norge. Syftet med resan var att utbyta erfarenheter och ta del av den norska kommunens arbete inom bland annat fritid för unga, jobb för unga, arbetsmarknadsinsatser och näringslivsarbete. Studieresan är en del i ett gemensamt projekt där representanter från Nordre Follo kommer att göra motsvarande besök i Solna till hösten.

Inom ramen för Kulturrådets nya projekt, Läsfrämjandelyftet, har biblioteksverksamheten beviljats medel för att genomföra ett internationellt erfarenhetsutbyte med bibliotek i Oslo, Norge. Syftet var att ta del av framgångsrika exempel på arbete för att främja läsning bland barn och unga.

Aktiviteterna bidrar till att fler ungdomar ska kunna delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet samt för att nämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas idrotts-, fritids- och kulturliv.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet samt att säkra likvärdigt bemötande och service. Aktiviteter som genomförs inom området likabehandling ska bidra till att uppfylla det övergripande målet "Solna stad ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser" samt nämndens mål att möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet.

Fokus på likvärdig service och bemötande

Under den aktuella perioden har biblioteksverksamheten fortsatt sitt betydelsefulla arbete och vidareutvecklat sitt programutbud för barn, unga och vuxna med funktionsvariation. Genom stadens likabehandlingsbidrag, som ska stödja och främja inkludering, har verksamheten lagt särskild vikt vid att stärka de nationella minoritetsspråken inom biblioteksområdet, med en särskild inriktning på finska. Detta arbete reflekterar verksamhetens

engagemang för att främja språklig mångfald och tillgänglighet för alla medborgare. En annan prioriterad insats för bibliotekens verksamheten har varit att fortsätta att arbeta i linje med den årliga HBTQI-planeringen, med fokus på att främja jämlikhet och inkludering. Verksamheten har också inriktat sig på att lyfta fram barnkonventionen och därigenom stärka barns rättigheter och välmående. Solnas bibliotek är även romsk läsambassad på uppdrag av Kulturrådet och lyfter därigenom fram det romska språket.

För att föreningar ska beviljas bidrag för kulturprojekt eller föreningsbidrag ställer nämnden krav på att de följer en likabehandlingsplan. Den konst som finns utplacerad i stadens verksamheter ska roteras till nya platser bland annat utifrån ett likabehandlings- och representationsperspektiv.

Fokus på tillgänglighet, värdegrund och förhållningssätt

Fritidsverksamheten arbetar under året med att ta fram en gemensam plan för hur verksamheten kan arbeta med normkritiskt förhållningssätt, etik för fritidsledarskap, barnkonventionen samt diskrimineringsgrunderna. Arbetet skapar förutsättningar för att ge god service och ett gott bemötande såväl internt som i våra utåtriktade verksamheter. Varje mötesplats ska möjliggöra för ungdomar att nå inflytande och delaktighet i verksamheten.

Miljö och klimat

Nämndens miljöarbete utgår från den av kommunfullmäktige antagna miljöpolicy med tillhörande strategier samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljöområdet under året utifrån miljöpolicyens fokusområden.

Effektiv resursanvändning

För att förbättra energieffektiviteten på stadens anläggningar har åtgärder genomförts som innefattar att byta ut befintlig belysning till energieffektiva LED-lampor. Dessa åtgärder bidrar till minskade driftskostnader på anläggningarna.

För att främja hållbarhet inom nämndens fordonsflotta ska fossilfria alternativ inkluderas i nya leasingavtal för bilar. Genom att välja dessa alternativ bidrar nämnden till att minska utsläppen av växthusgaser. Inom biblioteksverksamheten har verksamheten kartlagt användandet och behovet av biltransporter samt arbetat för att öka användandet av elcykel.

Nämnden har vidtagit och fortsätter att vidta åtgärder och ställa höga krav när det gäller hanteringen av granulat i stadens konstgräsplaner. Fokus ligger på att återbruka befintligt granulat för att minska avfallsmängden och främja en hållbar hantering av resurser. När det är dags att byta ut konstgräset på stadens planer, ska befintligt granulat återanvändas. Genom återanvändning minskas avfallsmängden och minimerar behovet av att införskaffa nytt granulat.

Hållbar stadsutveckling

I maj avslutades projektet att testa miljövänliga ifyllnadsmaterial på fotbollsplaner på testanläggningen vid Råstasjöns IP, som pågått tillsammans med Stockholms fotbollförbund sedan år 2021. Testbäddarna har varit de första i världen där spelare fått vara med och testa framtidens underlag för konstgräsplaner. Projektet ska utvärderas och resultatet presenteras. Insikter och lärdomar som projektet har genererat ska ytterligare förbättra framtidens miljöprestanda och främja en hållbar utveckling.

På biblioteket har programverksamhet inom klimatområdet prioriteras under perioden, bland annat uppmärksammas Earth hour med program för förskolan.

Förväntad utveckling

Solna är en stad med ett brett och framgångsrikt idrotts-, fritids- och kulturliv, som ofta får positiva omdömen. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till detta goda resultat. Genom att kontinuerligt utveckla verksamheter och anläggningar kan nya målgrupper nås och utbudet breddas.

Nämnden ska fortsätta att utveckla och erbjuda attraktiva kulturmiljöer och aktiviteter. Med start under 2023 och framåt ska Överjärva gård utvecklas till ett friluftsmuseum med fokus på att utveckla; kulturhistoriska lek- och lärmiljöer, caféverksamhet, mötesplatser, utemiljön samt aktiviteter och evenemang. På Överjärva gård ska också en 4H-gård etableras, vilken ska erbjuda en öppen verksamhet med kurser, utbildningar och läger för barn och unga.

Platsen ska också erbjuda möjlighet för unga att få ta ett första steg in på arbetsmarknaden via praktik och säsongsjobb.

Stadens mötesplatser för unga ska fortsätta att utvecklas för att främja social hållbarhet och trygghet genom att

erbjuda attraktiva och meningsfulla fritidsaktiviteter. Genom förebyggande arbete med stadens unga kan nämnden bidra till att undvika eller minimera riskfaktorer och istället främja positiva och hälsosamma beteenden. Det handlar om att skapa en trygg och stödjande miljö, erbjuda meningsfulla fritidsaktiviteter, bygga relationer och visa på goda förebilder samt tillhandahålla resurser och stöd. Socialnämndens tillsättning av fältassistenter kommer också att bli en viktig del i stadens förebyggande trygghetsarbete och ska bedrivas i nära samverkan med polis, skola och kultur- och fritidsnämndens verksamheter. Dessutom är det fortsatta samarbetet med förenings- och näringslivet samt civilsamhället avgörande om arbete ska bli framgångsrikt.

Genom att erbjuda gratis tillgång till mer fritidsutrustning bidrar stadens utökade fritidsbibliotek inom Solna Sport & Lek till att skapa en mer inkluderande och rättvis fritid. Fritidsbiblioteket blir en värdefull resurs som bidrar till att sänka trösklar för motion samt främjar hälsa och välbefinnande samt uppmuntrar till hållbarhet och återbruk.

Nämnden ska bidra till att sänka tröskeln till motion och rörelse. I takt med att staden växer och för att möta behoven hos invånare och idrottsföreningar, ska stadens idrottsanläggningar utvecklas och förbättras. Nämnden kommer att bidra till kommunstyrelsens arbete med att ta fram förslag på hur stadens idrottsanläggningar kan utvecklas, med särskilt fokus på Vasalundshallen, Skytteholms IP och Solnahallen. Arbetet och utvecklingen ska ske i dialog med föreningslivet. I den växande stadsdelen Järvastaden pågår anläggningen av en ny idrottsplats med tre fotbollsplaner för sju, nio respektive elvamannalag. Den nya idrottsplatsen blir stadens näst största fotbollsanläggning efter Skytteholms IP och kommer att ge ett tillskott på över 10 000 träningstimmar per år för Solnas skolelever och föreningsliv.

Kulturskolan har en viktig roll för alla Solnas barn och unga och ska bedriva verksamhet i ändamålsenliga lokaler runt om i Solna.

Konsten i Solna ska bidra till att öka den sociala hållbarheten genom att ge platser i staden karaktär, identitet och verka för inkludering samt vara trygghetsskapande. Konsten i Solna ska möjliggöra för konstnärligt medskapande i de offentliga rummen för ökad delaktighet och kreativitet hos Solnaborna.

Biblioteksverksamhet ska fortsätta att utvecklas för att bli än mer tillgänglig och inkluderande i hela Solna. Biblioteket som mötesplats ska också fortsätta att utvecklas genom samarbeten och synergier med andra verksamheter och förvaltningar i staden.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
Samordnad upphandling av bibliotekssystem	Förlängning av avtal
PlayAlong	Nytt avtal med befintlig leverantör
Ramavtal konstgräs	Upphandling genomförd
Drift av Solna simhall, Huvudstabadet och Svedenbadet	Genomförs under 2023. Nytt avtal gäller från 1 april 2024.

Avtalsuppföljning

Uppföljning av nämndens avtal sker löpande enligt checklista för området. Inga avvikelser har framkommit under perioden.

Intern kontroll

En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert, med medborgarnas bästa för ögonen. Syftet är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika allvarliga fel. I praktiken handlar det om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt.

I enlighet med kultur- och fritidsnämndens internkontrollplan har verksamheten genomfört ett antal kontrollmoment av hur nämndens riktlinjer och rutiner följs inom olika arbetsområden. Resultatet av genomförda kontroller visar att inga väsentliga avvikelser upptäckts. Kontroller och identifierade åtgärder redovisas nedan.

Uppföljning av internkontrollplan

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Styrning	Delegationsordning	Kontroll av att delegationsordningen efterlevs	● Ingen eller försumbar avvikelse Genomförs under hösten 2023.
Ekonomi	Kassahantering	Stickprovskontroller av kassarutiner	● Ingen eller försumbar avvikelse Genomförs under hösten 2023.
Verksamhet sprocesser	Uppföljning av privat- och föreningsdriven verksamhet samt föreningsbidragen	Uppföljning av entreprenadernas verksamheter och resultat enligt avtal. Göra en fördjupad granskning av inkommen redovisning från några föreningar	● Ingen eller försumbar avvikelse Genomförs under hösten 2023.

Förvaltningen för
arbetsmarknad, kultur och
fritid

Tjänsteskrivelse

2023-09-28
KFN/2023:1

Verksamhetsplan och budget 2024

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden fastställer förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget inklusive mål, ekonomiska ramar, konkurrensplan och internkontrollplan.

Sammanfattning

Solna är en stad med ett brett och framgångsrikt idrotts-, fritids- och kulturliv, som ofta får positiva omdömen. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till detta goda resultat. Genom att kontinuerligt utveckla verksamheter och anläggningar kan nya målgrupper nås och utbudet breddas.

Nämnden ska fortsätta att utveckla och erbjuda attraktiva kulturmiljöer och aktiviteter. Med start under 2023 och framåt ska Överjärva gård utvecklas till ett friluftsmuseum med fokus på att utveckla, kulturhistoriska lek- och lärmiljöer, caféverksamhet, mötesplatser, utemiljön samt aktiviteter och evenemang. På Överjärva gård ska också en 4H-gård etableras, vilken ska erbjuda en öppen verksamhet med kurser, utbildningar och läger för barn och unga. Platsen ska också erbjuda möjlighet för unga att få ta ett första steg in på arbetsmarknaden via praktik och säsongsjobb.

Stadens mötesplatser för unga ska fortsätta att utvecklas för att främja social hållbarhet och trygghet genom att erbjuda attraktiva och meningsfulla fritidsaktiviteter. Genom förebyggande arbete med stadens unga kan nämnden bidra till att undvika eller minimera riskfaktorer och istället främja positiva och hälsosamma beteenden. Det handlar om att skapa en trygg och stödjande miljö, erbjuda meningsfulla fritidsaktiviteter, bygga relationer och visa på goda förebilder samt tillhandahålla resurser och stöd. Socialnämndens tillsättning av fältassistenter kommer också att bli en viktig del i stadens förebyggande trygghetsarbete och ska bedrivas i nära samverkan med polis, skola och kultur- och fritidsnämndens verksamheter. Dessutom är det fortsatta samarbetet med förenings- och näringslivet samt civilsamhället avgörande om arbete ska bli framgångsrikt.

Nämnden ska bidra till att sänka tröskeln till motion och rörelse. Genom att erbjuda gratis tillgång till mer fritidsutrustning bidrar stadens utökade fritidsbibliotek inom Solna Sport & Lek till att skapa en mer inkluderande och rättvis fritid. Fritidsbiblioteket blir en värdefull resurs som bidrar till att sänka trösklar för motion samt främjar hälsa och välbefinnande samt uppmuntrar till hållbarhet och återbruk.

I takt med att staden växer och för att möta behoven hos invånare och idrottsföreningar, ska stadens idrottsanläggningar utvecklas och förbättras. Nämnden kommer att bidra till

kommunstyrelsens arbete med att ta fram förslag på hur stadens idrottsanläggningar kan utvecklas, med särskilt fokus på Vasalundshallen, Skytteholms IP och Solnahallen. Arbetet och utvecklingen ska ske i dialog med föreningslivet. I den växande stadsdelen Järvastaden pågår anläggningen av en ny idrottsplats med tre fotbollsplaner för sju-, nio- respektive elvamannalag. Den nya idrottsplatsen blir stadens näst största fotbollsanläggning efter Skytteholms IP och kommer att ge ett tillskott på över 10 000 träningstimmar per år för Solnas skolelever och föreningsliv.

Kulturskolan har en viktig roll för alla Solnas barn och unga och ska bedriva verksamhet i ändamålsenliga lokaler runt om i Solna.

Konsten i Solna ska bidra till att öka den sociala hållbarheten genom att ge platser i staden karaktär, identitet och verka för inkludering samt vara trygghetsskapande. Konsten i Solna ska möjliggöra för konstnärligt medskapande i de offentliga rummen för ökad delaktighet och kreativitet hos Solnaborna.

Biblioteksverksamhet ska fortsätta att utvecklas för att bli än mer tillgänglig och inkluderande i hela Solna. Biblioteket som mötesplats ska också fortsätta att utvecklas genom samarbeten och synergier med andra verksamheter och förvaltningar i staden.

Kommunstyrelsen har i planeringsförutsättningarna beslutat om fyra övergripande mål för staden och fyra nämndmål för kultur- och fritidsnämnden.

Nämndens budgetram uppgår till 174,5 mkr, vilket är en ökning med 5,7 mkr i jämförelse med föregående år. Nämndens investeringsbudget uppgår till 5,3 mkr, vilket är en ökning med 2,1 mkr i jämförelse med föregående år.

Handlingar

- Verksamhetsplan och budget 2024

Katarina Pählman
Förvaltningschef

Lisen Ydring
Stabschef

SOLNA STAD

Verksamhetsplan och budget 2024

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

KFN/2023:1, behandlas av kultur- och fritidsnämnden den 12 oktober 2023.

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	3
Mål och uppdrag.....	5
Ekonomi	7
Väsentliga personalförhållanden	8
Tvärsektoriella frågor	8
Förväntad utveckling.....	10
Konkurrensutsättning.....	10
Intern kontroll.....	11

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Solna är en stad med ett brett och framgångsrikt idrotts-, fritids- och kulturliv, som ofta får positiva omdömen. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till detta goda resultat. Genom att kontinuerligt utveckla verksamheter och anläggningar kan nya målgrupper nås och utbudet breddas.

Nämnden ska fortsätta att utveckla och erbjuda attraktiva kulturmiljöer och aktiviteter. Med start under 2023 och framåt ska Överjärva gård utvecklas till ett friluftsmuseum med fokus på att utveckla, kulturhistoriska lek- och lärmiljöer, caféverksamhet, mötesplatser, utemiljön samt aktiviteter och evenemang. På Överjärva gård ska också en 4H-gård etableras, vilken ska erbjuda en öppen verksamhet med kurser, utbildningar och läger för barn och unga. Platsen ska också erbjuda möjlighet för unga att få ta ett första steg in på arbetsmarknaden via praktik och säsongsjobb.

Stadens mötesplatser för unga ska fortsätta att utvecklas för att främja social hållbarhet och trygghet genom att erbjuda attraktiva och meningsfulla fritidsaktiviteter. Genom förebyggande arbete med stadens unga kan nämnden bidra till att undvika eller minimera riskfaktorer och istället främja positiva och hälsosamma beteenden. Det handlar om att skapa en trygg och stödjande miljö, erbjuda meningsfulla fritidsaktiviteter, bygga relationer och visa på goda förebilder samt tillhandahålla resurser och stöd. Socialnämndens tillsättning av fältassistenter kommer också att bli en viktig del i stadens förebyggande trygghetsarbete och ska bedrivas i nära samverkan med polis, skola och kultur- och fritidsnämndens verksamheter. Dessutom är det fortsatta samarbetet med förenings- och näringslivet samt civilsamhället avgörande om arbete ska bli framgångsrikt.

Nämnden ska bidra till att sänka tröskeln till motion och rörelse. Genom att erbjuda gratis tillgång till mer fritidsutrustning bidrar stadens utökade fritidsbibliotek inom Solna Sport & Lek till att skapa en mer inkluderande och rättvis fritid. Fritidsbiblioteket blir en värdefull resurs som bidrar till att sänka trösklar för motion samt främjar hälsa och välbefinnande samt uppmuntrar till hållbarhet och återbruk.

I takt med att staden växer och för att möta behoven hos invånare och idrottsföreningar, ska stadens idrottsanläggningar utvecklas och förbättras. Nämnden kommer att bidra till kommunstyrelsens arbete med att ta fram förslag på hur stadens idrottsanläggningar kan utvecklas, med särskilt fokus på Vasalundshallen, Skytteholms IP och Solnahallen. Arbetet och utvecklingen ska ske i dialog med föreningslivet. I den växande stadsdelen Järvastaden pågår anläggningen av en ny idrottsplats med tre fotbollsplaner för sju-, nio- respektive elvamannalag. Den nya idrottsplatsen blir stadens näst största fotbollsanläggning efter Skytteholms IP och kommer att ge ett tillskott på över 10 000 träningstimmar per år för Solnas skolelever och föreningsliv.

Kulturskolan har en viktig roll för alla Solnas barn och unga och ska bedriva verksamhet i ändamålsenliga lokaler runt om i Solna.

Konsten i Solna ska bidra till att öka den sociala hållbarheten genom att ge platser i staden karaktär, identitet och verka för inkludering samt vara trygghetsskapande. Konsten i Solna ska möjliggöra för konstnärligt medskapande i de offentliga rummen för ökad delaktighet och kreativitet hos Solnaborna.

Biblioteksverksamhet ska fortsätta att utvecklas för att bli än mer tillgänglig och inkluderande i hela Solna. Biblioteket som mötesplats ska också fortsätta att utvecklas genom samarbeten och synnergier med andra verksamheter och förvaltningar i staden.

Kommunstyrelsen har i planeringsförutsättningarna beslutat om fyra övergripande mål för staden och fyra nämndmål för kultur- och fritidsnämnden.

Nämndens budgetram uppgår till 174,5 mkr, vilket är en ökning med 5,7 mkr i jämförelse med föregående år. Nämndens investeringsbudget uppgår till 5,3 mkr, vilket är en ökning med 2,1 mkr i jämförelse med föregående år.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer,

strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Concernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för stadens kultur- och fritidsverksamhet. Inom ramen för nämndens verksamhet finns konstförvaltning, museer och publika kulturmiljöer, föreställningar och evenemang, bibliotek samt kulturskola. Bidrag till föreningar och anläggningar samt lokaler för idrotts- och motionsverksamheten tillhandahålls. Mötesplatser erbjuder aktiviteter för ungdomar.

Nämndens kvalitetsdeklarationer

Nämndens kvalitetsdeklarationer tydliggör vilka krav och förväntningar en Solnabo kan ha på nämndens tjänster. Inför arbetet med verksamhetsplan och budget 2024 har kvalitetsdeklarationerna setts över och bedömts vara fortsatt ändamålsenliga.

Kvalitetsdeklarationer	Beslutsdatum	Status
Korttidstillsyn för ungdomar med behov av särskilt stöd	2011-04-26	Oförändrad
Föreningsbidrag till barn- och ungdomar	2011-05-24	Oförändrad
Föreningsbidrag till vuxenföreningar	2011-05-24	Oförändrad
Föreningsbidrag till kulturföreningar	2011-05-24	Oförändrad
Solna kulturskola	2011-04-26	Oförändrad
Välkomnande av barn till Solna stadsbibliotek	2017-10-19	Oförändrad

Organisation

Förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid leds av kompetensnämnden samt kultur- och fritidsnämnden.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för skötsel och drift av idrottsplatser, bad och idrottshallar samt för Solna kulturskola och stadens bibliotek. Även stadens mötesplatser för unga ingår i ansvarsområdet samt stöd till föreningar och studieförbund. Nämnden värnar och utvecklar stadens kulturhistoriskt värdefulla miljöer och förbättrar stadens rum med konstnärlig utsmyckning.

Kompetensnämnden ansvarar för att rusta Solnabor för jobb genom att erbjuda vuxenutbildning, etablering och integration av nyanlända, jobbmatchning och sommarjobb.

Viktiga framgångsfaktorer för organisationen är att fortsatt utveckla samarbeten och synergier, såväl inom egna förvaltningen, med andra förvaltningar i staden som med föreningsliv och näringsliv. Detta för att kunna förse Solnaborna med ett inspirerande och kreativt utbud, platser och aktiviteter som ger en social trygghet samt hjälp och stöd på vägen till arbete eller studier. Genom detta kan nya målgrupper nås, utbudet breddas och den sociala tryggheten stärkas.

För att uppnå de synergier och den samverkan som eftersträvas behöver organisationen vara utvecklingsinriktad med ett fokus på arbetsätt som syftar till att binda samman olika kompetenser och verksamhetsområden. Organisationens ska dra nytta av den digitala utveckling som skett senaste tiden för att möta målgruppernas förväntningar och driva utveckling.

Mål och uppdrag

Solna stads vision och övergripande mål

Den politiska viljeinriktningen för Solna stads framtida utveckling kommer till uttryck i *en vision* och fyra övergripande mål. Solna stads vision lyder på följande sätt:

Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla solnabor. Staden kännetecknas av trygghet och öppenhet, där allas potential tas tillvara. Vi erbjuder kunskap, kreativitet och upplevelser som ökar regionens attraktionskraft.

Visionen bryts ner i fyra övergripande mål, som lyder på följande sätt:

Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.

Alla verksamheter som Solna stad finansierar, oavsett utförare, ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Staden ska säkerställa att de insatta resurserna ger avsedda resultat i verksamheterna. Verksamheter inom välfärdens kärna ska prioriteras. Kvalitetsnivåer ska sättas och följas upp och utvärderas. Det ska vara ordning och reda i stadens ekonomi och verksamheterna ska hålla budget. Staden tar ansvar för framtidens välfärd genom att balansera kostnader för dagens verksamheter och behovet av att göra avsättningar för kommande investeringar.

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Solna ska möta efterfrågan på att leva, bo och verka i staden med ett stort utbud av bostäder, arbetsplatser och service. Staden ska växa hållbart i en takt som staden och solnaborna mäktar med utifrån ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. De möjligheter som tillväxten skapar ska tillvaratas samtidigt som stadens framtida ekonomi tryggas, viktiga naturvärden säkras och jämlika livsvillkor skapas. Barriärer ska byggas bort och stadsdelarnas egna identiteter tas till vara och länkas ihop för att skapa en sammanhållen och levande stad.

Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.

Solna ska erbjuda en attraktiv och trygg miljö att leva och verka i. Här ska finnas tillgång till bra boende, stimulerande arbete och utbildningsmöjligheter, god service, trivsamma grönområden och goda kommunikationer. Stadsmiljön ska vara trygg och tillgänglig för alla, utan fysiska och sociala barriärer. Solnaborna ska kunna forma sina liv efter sina förutsättningar och trygga sin försörjning genom eget arbete. Den service som Solna stad finansierar ska finnas som ett naturligt stöd för de solnabor som behöver den under livets olika skeden.

Solna stad ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.

Solna ska vara en mångsidig och upplevelserik stad, som ökar regionens attraktionskraft. Här ska storstadens puls samspela med det lugn som närheten till natur och vatten ger. Staden ska ha en internationell prägel och vara en mötesplats för människor med olika bakgrund, en importhamn för nya idéer och ett centrum för upplevelser. Här ska alla ges möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar och allas potential tas tillvara i stadens och regionens utveckling.

Nämndmål

Nämndmålen pekar ut kommunfullmäktiges övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden för

respektive nämnd. Nedan beskrivs nämndens huvudsakliga aktiviteter per respektive nämndmål och vilka mått som används för att beskriva måluppfyllelsen under 2024.

Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla biblioteksaktiviteter för barn och ungdomar i nära samverkan med skolan med fokus på att stimulera barn och ungdomars läslust.

Aktiviteter	Beskrivning
Prioritera läsfrämjande aktiviteter för att väcka läslust och inspirera barn och unga till läsning både i förskolan, skolan och på fritiden	<p>Utveckla samverkan mellan förskola/skola och bibliotek. Fokus ligger på läsfrämjande aktiviteter som bidrar till ökad läslust med prioritering på 6-åringar, årskurs 4 och 7.</p> <p>Bidra till att stödja skolornas arbete med att utforma ändamålsenliga skolbibliotek. Samt stärka förskolebarnens tillgång till böcker med temafokus.</p> <p>Samverka med skolnämnden och förskolenämnden för att bidra till medarbetarnas möjlighet till kompetensutveckling vid bibliotek och förskola/skola vad gäller läsfrämjande aktiviteter/metoder för barn och ungdomar.</p>
Genomföra insatser utifrån den nya biblioteksplanen	<p>Vidareutveckla bibliotekets läsfrämjande och uppsökande arbete på exempel mötesplatser för ungdomar, parkmiljöer samt vid evenemang.</p> <p>Vidareutveckla programutbud och tjänster som når den prioriterade målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning i enlighet med biblioteksplanen.</p>

Mått
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år

Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet i takt med att staden växer.

Aktiviteter	Beskrivning
Utveckla den öppna fritidsverksamhetens innehåll och mötesplatser för ungdomar	<p>I dialog med ungdomar utforma befintliga mötesplatser för att öka attraktiviteten och antalet besökare.</p> <p>Utveckla samverkan med föreningar och organisationer som kan bidra till attraktiva ungdomsaktiviteter.</p>
Utveckla och rusta nya och befintliga idrottsanläggningar	<p>Säkerställa driften av den nya simhallen.</p> <p>Upprustning av Skytteholms idrottsplats och Solnahallen.</p> <p>Utveckla Vasalundshallen med fler idrottslokaler och inomhusidrott.</p> <p>Fortsatt arbete med att minska energiförbrukning på anläggningarna med exempelvis effektivare belysning.</p> <p>Färdigställa den nya idrottsplatsen i Järvastaden.</p>
Stärka regional samverkan	Biblioteket samverkar via regionbibliotekets samverkansprojekt för mångspråk.
Utveckla och använda stadens kulturmiljöer i samverkan med föreningsliv, näringsliv och kulturaktörer	<p>Arbeta med aktiviteter kopplade till utvecklingen av Överjärva gård till ett friluftsmuseum samt för att etablera en 4H-gård på platsen.</p> <p>Arbeta med aktiviteter kopplade till nyttjande av vissa av stadens kulturbyggnader.</p> <p>Verka för att unga människor som står en bit från arbetsmarknaden och skolan, får en möjlighet till arbete på våra kulturmiljöer.</p>
Vidareutveckla stadens fritidsbibliotek	Aktiviteten syftar till att vidareutveckla stadens fritidsbibliotek för utlåning av sport-, friluft- och lekutrustning.

Mått
Antal barn och ungdomar som deltar i verksamheten vid mötesplatserna inom Ung Fritid i Solna
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13-20 år
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)

Kultur- och fritidsnämnden ska säkerställa att lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur används effektivt och utvecklas utifrån ett stadsövergripande perspektiv.

Aktiviteter	Beskrivning
Säkerställa god användning och bokning av nämndens lokaler	Nämnden ska driva utvecklingen för att erbjuda tillgång till lokaler och anläggningar på tider som idag är outnyttjade.
Säkerställa driften av inomhushallar i syfte att öka tillgängligheten och servicenivåer för fler nyttjare och aktiviteter	Erbjuda ändamålsenliga, trygga och säkra lokaler.

Mått

Mått kopplat till detta nämndmål saknas

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Aktiviteter	Beskrivning
Utveckla lov-, kvälls- och helgaktiviteter tillsammans med föreningslivet	Erbjuda trygga och attraktiva aktiviteter till stadens unga på lov, kvällar och helger.
Utveckla vuxennärvaron i stadsmiljön tillsammans med civilsamhälle, näringsliv, föreningsliv och andra förvaltningar	Samarbeta med socialnämndens fältassistenter för förebyggande, uppsökande, relationsskapande och främjande arbete med unga. För att skapa trygghet och öka vuxennärvaron i stadsmiljön ska samarbetet med civilsamhälle, näringsliv och föreningsliv stärkas ytterligare.
Inrätta ett nytt pris till Årets idrottsledare i Solna stad	Aktiviteten syftar till att ta fram rutiner och process kring det nya priset.

Mått

Mått kopplat till detta nämndmål saknas

Löpande verksamhet enligt reglemente

Vid sidan av nämndens verksamhet utifrån nämndens nämndmål, finns även en löpande verksamhet utifrån det av kommunfullmäktige beslutade reglementet för respektive nämnd.

Ekonomi

Driftbudget, nämnd

Nämndens tilldelade driftbudget uppgår till 174,5 mkr, vilket är en ökning med 5,7 mkr jämfört med föregående år. Förändringen mellan åren förklaras av en generell uppräknings av ramen med 2 procent (3,4 mkr) samt extra tillskott på 2 mkr för kompensation av utökade driftskostnader för idrottsanläggningar.

Budgeterade intäkter förväntas öka med 3,2 mkr jämfört med föregående år vilket förklaras av högre intäkter för uthyrning av idrottsanläggningar, försäljningsintäkter från caféet på Överjärva gård samt elevintäkter för kulturskolan.

Budgeterade kostnader förväntas öka med 8,9 mkr jämfört med föregående år. Det beror delvis på en generell uppräknings av hyreskostnader för idrottsanläggningar och övriga lokaler med 2 procent. Det tillkommer även hyresobjekt som Järvastadens idrottsplats samt Överjärva gårdsbyggnader med både hyres- och driftskostnader. Det finns även ett fortsatt stort behov av renovering och underhåll av idrottslokalerna. Även många satsningar för ungdomar inom fritidsverksamheten planeras. Energikostnaderna förväntas minska en del jämfört med 2023.

mkr	Budget 2024	Budget 2023	Förändring
Intäkter	26,0	22,8	-3,2
Kostnader	-200,5	-191,6	8,9
Nettokostnader	-174,5	-168,8	5,7

Investeringsbudget

Nämndens tilldelade investeringsbudget uppgår till 5,3 mkr, vilket är en ökning med 2,1 mkr jämfört med föregående år. Det finns ett stort behov av upprustningar av idrottsanläggningar till exempel gällande Skytteholms idrottsplats och Ritorps ishallar. Arbetet med LED-belysning kommer också att fortsätta under året.

Det planeras även löparbanor på Bergshamra idrottsplats.

Konstinvesteringar kommer att göras enligt plan.

mkr	Budget 2024	Budget 2023	Förändring
Idrottsplatser, kapitalinventarier	5,0	3,0	2,0
Konstverksamhet	0,3	0,2	0,1
Summa	5,3	3,2	2,1

Taxor och avgifter

Nämndens taxor och avgifter, se tabell nedan, är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Nämndens taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Beslutad	Status	Datum för nytt beslut	Gäller från och med
Kulturskola	2022-11-28	Oförändrad		2023-01-01
Biblioteksverksamhet	2022-11-28	Oförändrad		2023-01-01
Kulturverksamhet	2022-11-28	Oförändrad		2023-01-01
Idrott	2022-11-28	Oförändrad		2023-01-01
Bad	2022-11-28	Oförändrad		2023-01-01
Samlingslokaler - föreningar samt privatkund	2017-11-27	Oförändrad		2018-01-01

Väsentliga personalförhållanden

Nämnden bedriver kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkra kompetensförsörjningen och vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom medarbetarperspektivet under 2024 utifrån fokusområden.

Nämnden har ett medvetet arbetssätt att bygga kompetensförsörjningen genom att medverka till att låta medarbetare växa i ansvar och roller i organisationen. Alla vakanta tjänster ska utlysas och kompetensbaserad rekrytering ska användas som metod.

Nämndens resultat gällande medarbetarengagemang ska vara fortsatt högt (82,2%). Samtliga verksamheter ska under året analysera resultatet från medarbetarundersökningen och ta fram handlingsplaner med specifika förbättringsområden. Avdelningarna arbetar individuellt med olika personalfrämjande insatser utifrån de lokala behov och utmaningar som finns.

Sjukfrånvaron har över tid varit, och är fortsatt, låg (4,1%). Ett tydligt ledarskap med en nära dialog sker med medarbetarna genom strukturerade medarbetarsamtal, lönesamtal, planeringsdagar, arbetsplatsträffar och förvaltningens arbetsmiljökommitté. Alla medarbetare ska informeras om det upphandlade samtalsstödet som erbjuds i staden.

Under 2024 ska förvaltningen fortsätta att fokusera på det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetet syftar till att säkerställa rutiner och processer samt att sätta in nödvändiga kompetensutvecklingsinsatser.

Tväarsektoriella frågor

I Solna stads verksamhetsplan och budget har de tvärasektoriella frågorna - internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt miljö- och klimatarbetet - integrerats i stadens styrsystem. Utgångspunkten är att arbetet med de tvärasektoriella frågorna ska bidra till stadens vision och mål. Nämnderna har uppgiften att i arbetet med verksamhetsplan och budget inkludera tvärasektoriella aktiviteter, som effektivt stödjer nämndens målpåfyllelse.

Internationellt

Nämndens internationella arbete är en metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling samt ett verktyg för att rusta barn och ungdomar för en värld med täta kontakter över nations- och kulturgränser. Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under 2024.

Under det kommande året kommer biblioteket att fortsätta arbeta baserat på de erfarenheter som samlades in under studieresan till Oslo. Det ska göras genom att praktiskt testa och tillämpa de nya insikterna och kunskaperna kring framgångsrika metoder för att främja läsning bland barn och unga som används i Norge.

Fritidsverksamheten avser att vidareutveckla samarbetet med den norska vänorten Nordre Follo med syftet att utbyta erfarenheter i arbetet med ungdomar.

Aktiviteterna bidrar till att uppnå måluppfyllelse för att fler ungdomar ska kunna delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet samt för att nämndens verksamheter ska utvecklas i nära samverkan med Solnas idrotts-, fritids- och kulturliv.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service. Arbetet bidrar på detta sätt till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs det huvudsakliga likabehandlingsarbetet under 2024.

Biblioteket kommer fortsätta sin betydelsefulla verksamhet för barn, ungdomar och vuxna med funktionsvariationer. Bibliotekens arbete med att tillhandahålla information till personer med funktionsvariationer och att erbjuda tjänster till de som inte kan besöka biblioteket personligen kommer att fortsätta. Dessutom kommer biblioteket att fortsätta följa den årliga HBTQI-planeringen och utgå ifrån barnkonventionen.

De nationella minoriteternas högtidsdagar kommer kontinuerligt att uppmärksammas.

Avdelningen för konst och kulturmiljöer arbetar aktivt för att stadens konstsamling, evenemang i kulturmiljöer och stöd till kulturaktiviteter inom föreningslivet ska främja likabehandling och förebygga diskriminering. Nämnden kommer fortsätta att ställa krav på att föreningar som ansöker om kulturprojekt- och föreningsbidrag utvecklar och följer en likabehandlingsplan.

Aktiviteter som nämnden genomför inom området likabehandling bidrar till att uppfylla det övergripande målet "Solna stad ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser" samt nämndens mål att möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet.

Miljö och klimat

Nämndens miljö- och klimatarbete utgår från stadens miljöpolicy med tillhörande strategier inom miljöområdet samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljö- och klimatområdet under 2024 utifrån miljöpolicyens fokusområden.

Aktiviteter inom området:

- Byte av konstgräsgranulat och konstgräs till miljövänligare alternativ. Återbruk av konstgräs sker när det är möjligt.
- Löpande arbete på stadens fotbollsplaner för att förhindra att platsgranulat sprids till dagvattnet.
- Övergång till elfordon ska genomföras i samband med förlängning av avtal.
- Planering och utbyte av köldmedium i kylmaskiner till miljövänligare alternativ kommer att fortgå.
- Löpande planering och byte av belysning till LED på stadens idrottsanläggningar med målet är att på sikt minska elförbrukningen.
- Inom uppdraget för utveckling av kulturmiljön på Överjärva gård fokuseras på samspelet med natur och miljö utifrån ett hållbarhetsperspektiv.
- Genom att utöka stadens fritidsbibliotek uppmuntras och erbjuds Solnaborna att låna och återbruka fritidsutrustning. Genom detta bidrar verksamheten till ökad miljömässig hållbarhet och minskat klimatavtryck kopplat till sport- och fritidsaktiviteter.
- Källsortering av avfall på stadens anläggningar ses över och kompletteras där det finns behov.
- Andelen ekologiskt livsmedel ska öka och matavfallet minska.
- Verksamheten samverkar med fastighetsägaren kring energieffektiviserande åtgärder som renoveringar och byte av teknisk utrustning.
- Åtgärder görs för att uppmuntra besökare att ta cykeln till verksamheterna.

Aktiviteter kommer att bidra till genomförande av Solna stads miljöstrategi och klimatstrategi, särskilt fokusområdet en effektiv resursanvändning och en god livsmiljö samt stadens mål om en klimatneutral stad 2045.

Förväntad utveckling

Solna är en stad med ett brett och framgångsrikt idrotts-, fritids- och kulturliv, som ofta får positiva omdömen. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidrar till detta goda resultat. Genom att kontinuerligt utveckla verksamheter och anläggningar kan nya målgrupper nås och utbudet breddas.

Attraktiva kulturmiljöer och aktiviteter

Nämnden ska fortsätta att utveckla och erbjuda attraktiva kulturmiljöer och aktiviteter. Med start under 2023 och framåt ska Överjärva gård utvecklas till ett friluftsmuseum med fokus på att utveckla; kulturhistoriska lek- och lärmiljöer, caféverksamhet, mötesplatser, utemiljön samt aktiviteter och evenemang. På Överjärva gård ska också en 4H-gård etableras, vilken ska erbjuda en öppen verksamhet med kurser, utbildningar och läger för barn och unga. Platsen ska fortsatt också erbjuda möjlighet för unga att få ta ett första steg in på arbetsmarknaden via praktik och säsongsjobb.

Meningsfulla och trygga fritidsaktiviteter

Stadens mötesplatser för unga ska fortsätta att utvecklas för att främja social hållbarhet och trygghet genom att erbjuda attraktiva och meningsfulla fritidsaktiviteter. Genom förebyggande arbete med stadens unga kan nämnden bidra till att undvika eller minimera riskfaktorer och istället främja positiva och hälsosamma beteenden. Det handlar om att skapa en trygg och stödjande miljö, erbjuda meningsfulla fritidsaktiviteter, bygga relationer och visa på goda förebilder samt tillhandahålla resurser och stöd. Socialnämndens tillsättning av fältassistenter kommer också att bli en viktig del i stadens förebyggande trygghetsarbete och ska bedrivas i nära samverkan med polis, skola och kultur- och fritidsnämndens verksamheter. Dessutom är det fortsatta samarbetet med förenings- och näringslivet samt civilsamhället avgörande om arbete ska bli framgångsrikt.

Sänkt tröskel till motion och rörelse

Nämnden ska på olika sätt bidra till att möjliggöra för mer motion och rörelse. I takt med att staden växer och för att möta behoven hos invånare och idrottsföreningar, ska stadens idrottsanläggningar utvecklas och förbättras. Nämnden kommer att bidra till kommunstyrelsens arbete med att ta fram förslag på hur stadens idrottsanläggningar kan utvecklas, med särskilt fokus på Vasalundshallen, Skytteholms IP och Solnahallen. Arbetet och utvecklingen ska ske i dialog med föreningslivet. I den växande stadsdelen Järvastaden pågår anläggningen av en ny idrottsplats med tre fotbollsplaner för sju, nio respektive elvamannalag. Den nya idrottsplatsen blir stadens näst största fotbollsanläggning efter Skytteholms IP och kommer att ge ett tillskott på över 10 000 träningsstimmar per år för Solnas skolelever och föreningsliv.

Tillgänglig konst, kultur och bibliotek

Konsten i Solna ska bidra till att öka den sociala hållbarheten genom att ge platser i staden karaktär, identitet och verka för inkludering samt vara trygghetsskapande. Konsten i Solna ska möjliggöra för konstnärligt medskapande i de offentliga rummen för ökad delaktighet och kreativitet hos Solnaborna.

Kulturskolan har fortsatt en viktig roll för alla Solnas barn och unga och ska bedriva verksamhet i ändamålsenliga lokaler runt om i Solna.

Biblioteksverksamhet ska fortsätta att utvecklas för att bli än mer tillgänglig och inkluderande i hela Solna. Biblioteket som mötesplats ska också fortsätta att utvecklas genom samarbeten och synergier med andra verksamheter och förvaltningar i staden.

Konkurrensutsättning

Kultur- och fritidsnämnden upphandlar kontinuerligt tjänster och system för att svara mot stadens behov.

Nämnden kommer under 2024 att genomföra ny upphandling av bibliotekssystem.

Nämnden har i övrigt investeringsanslag för mindre investeringar som upphandlas via ramavtal för verksamhetsanpassningar, kapitalinventarier samt konsulter.

Befintliga avtal som ska upphandlas på nytt

Avtalsbeteckning	Diarienummer
Samordnad upphandling bibliotekssystem	KFN/2017:46

Större avrop på befintliga ramavtal

Ramavtal för konstgräs KFN/2023:9.

Intern kontroll

Varje nämnd ansvarar för intern kontroll inom sitt verksamhetsområde enligt kommunfullmäktiges reglemente. En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert.

I samband med verksamhetsplan och budget ska varje nämnd ta fram en internkontrollplan för nästa år som beskriver väsentliga risker i verksamheten. Riskerna sorteras in i en av fyra kategorier: styrning, medarbetare, ekonomi och verksamhetsprocesser. Riskerna kopplas sedan till en process eller rutin. Verksamheten ska bedöma sannolikheten för och konsekvensen av om en risk skulle inträffa. Bedömningen redovisas som ett riskindex 1-25, där 25 är hög risk. Internkontrollplanen beskriver kontrollmoment för hur verksamheten ska kontrollera att risken inte har inträffat. Internkontrollplanen följs upp i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Process	Risk	Riskindex	Kontrollmoment
Hantera kommunstyrelse- och nämndprocessen	Delegationsärenden inte återrapporteras till nämnd	8	Genomgång av delegationsordning två ggr per år för ledningsgruppen. Kontrollera att detta är gjort.
Planera och följa upp verksamheten	De föreningar som erhåller bidrag från Solna stad använder medel till felaktiga/tveksamma ändamål.	6	Uppföljning av föreningarnas verksamhet oh resultat. 10 st stickprov där fördjupad analys gör.

Förvaltningen för
arbetsmarknad, kultur och
fritid

Tjänsteskrivelse

2023-10-03
KFN/2023:48

Utveckling av Överjärva gård till ett friluftsmuseum

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden fastställer förvaltningens förslag till programarbete för utveckling av Överjärva gård till ett friluftsmuseum.

Sammanfattning

I maj 2023 fick kultur- och fritidsnämnden i uppdrag av kommunstyrelsen att ta fram en programhandling för hur Överjärva gård kan utvecklas till ett friluftsmuseum, KS/2023:118.

Förvaltningen har, tillsammans med andra berörda förvaltningar, tagit fram ett programarbete som innehåller:

- verksamhetsinriktning och säsongsbaserade aktiviteter för friluftsmuseet
- verksamhetsanpassningar av fastigheterna Ladugården, Gula villan och utemiljöer för vidare utredning av fastighetsägaren
- tekniska, organisatoriska och ekonomiska förutsättningar för utvecklingen av ett friluftsmuseum på Överjärva gård

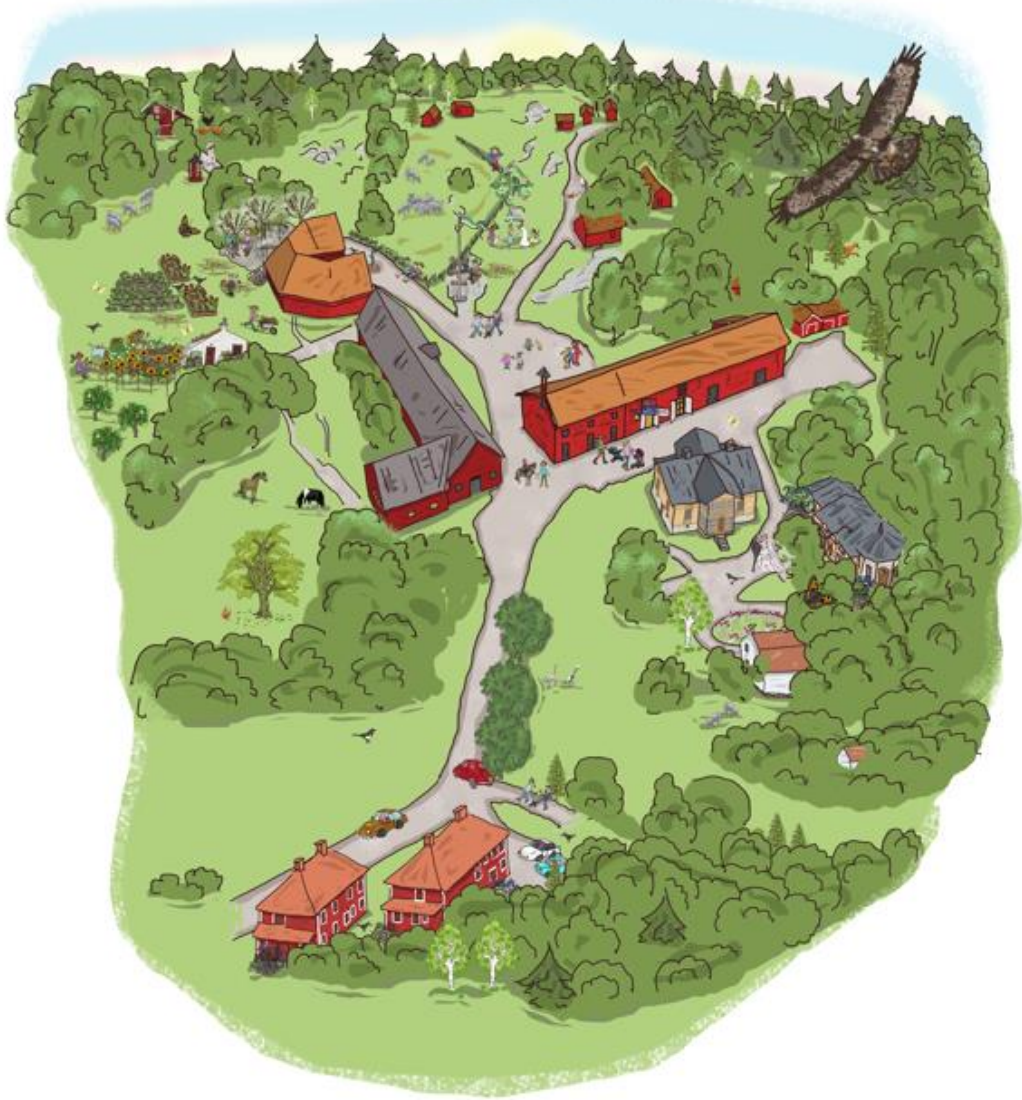
Handlingar

- Programarbete för Överjärva gård som friluftsmuseum

Katarina Pählman
Förvaltningschef

Johanna Molvin
Chef konst och kulturmiljöer

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Utvecklingen av Överjärva gård till ett friluftsmuseum

Programarbete för Överjärva gård som friluftsmuseum i
enlighet med kommunstyrelsens beslut om vision och
utvecklingsplan för Överjärva gård KS/2023:118

Förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid
2023-10-03

Sammanfattning

Programarbetet beskriver förvaltningens förslag på utveckling av Överjärva gård till ett friluftsmuseum. Ett friluftsmuseum är en typ av museiverksamhet som visar och förmedlar väsentliga delar av sina samlingar utomhus. Överjärva gårds museiverksamhet ska utgå ifrån stadens vision och gårdens natur- och kulturvärden med fokus på perioden då statare bodde och arbetade på gården.

I programarbetet presenteras de tekniska, organisatoriska och ekonomiska förutsättningar som förvaltningen, i dialog med berörda förvaltningar samt sakkunniga inom museisektorn, djurhållning och destinationsutveckling, har identifierat för att göra Överjärva gård till ett friluftsmuseum.

Tekniska förutsättningar omfattar förslag till anpassning och utredning av fastigheter och utemiljöer inom och i anslutning till friluftsmuseets besöksområde. Organisatoriska förutsättningar innebär förslag till utveckling av en ny samverkansstruktur med bland annat programavtal för externa aktörer, vård- och gestaltningsprogram och dialogforum för gårdsaktörer, fastighets- och områdesförvaltning. Ekonomiska förutsättningar utgörs av friluftsmuseets verksamhetsbudget samt fastighetsägarens process för investeringsbeslut.

Överjärva gård som friluftsmuseum

Vision

”Överjärva gård är en resa i tiden, till en plats som visar för barn och vuxna hur människor i Solna levde förr. Här finns djur från svenska bondgårdar och gårdens odlingar knyter hållbart samman dagens trädgårdar med gångna tiders jordbruk. Gården är också navet för Solna stads natur- och utomhusundervisning. Här får elever lära in ute. Överjärva gård är en plats för rekreation och en mötesplats för de små och stora tillfällena i livet.”

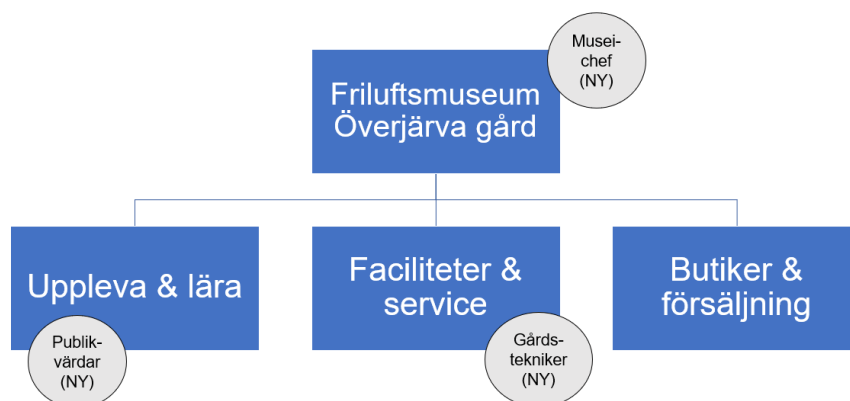
Verksamhetsinriktning

Friluftsmuseets natur- och kulturmiljö med kulturhistoriska byggnader, utemiljöer och svenska lantrasdjur ska förvaltas aktivt och vara tillgängligt året runt som besöksmål och lärmiljö. Den publika museiverksamheten ska utgå ifrån platsen med fokus på perioden då statare bodde och arbetade på gården med syftet att ge upplevelser och kunskaper om historia och samspelet mellan människan och naturen. Lekmiljöer och utställningar i olika byggnader och utemiljöer ska stärka upplevelsen av gården som en sammanhängande kulturmiljö. I Ladugårdens lekmiljö får till exempel barn pröva på ”Lill-drängens” och ”Lill-pigans” sysslor medan de i Gula Villans ”leksalong” kan uppleva gårdens historia ur ett annat perspektiv.

Friluftsmuseet ska även bidra till att vårda och utveckla området för rörligt friluftsliv och biologisk mångfald i enlighet med föreskrifterna för Igelbäckens naturreservat. Överjärva gård ska fortsätta att vara ett tillgängligt promenadstråk och utflyktsmål för till exempel förskolor, hundägare och de som bor eller arbetar i närområdet.

Organisation

Friluftsmuseet ska drivas av Solna stad som en egen enhet inom förvaltningen för arbetsmarknad, kultur och fritid (AKF) i samarbete med fastighetsägaren Råsunda förstads AB, tekniska förvaltningen (TF), barn- och utbildningsförvaltningen (BUF) samt ideella och kommersiella aktörer på platsen och i närområdet. Inom friluftsmuseets besöksområde ska aktörer ha samordnade öppettider och aktiviteter som riktar sig till en bred målgrupp. Förvaltningen har för avsikt att utveckla organisationen och tillsätta nya tjänster såsom museichef, gårdstekniker och publika värdskap med till exempel guider och museipedagoger med breda kunskaper inom kulturarv, hållbarhet och levande samlingar.

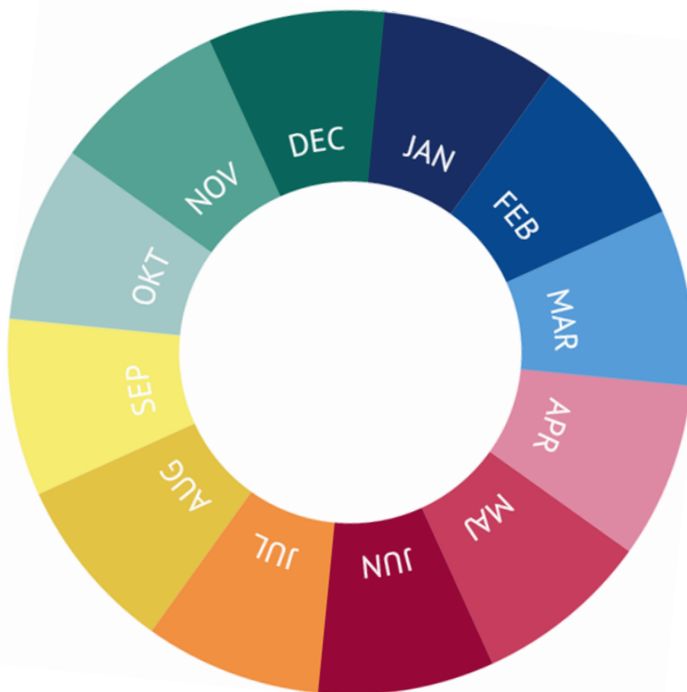

Uppdrag för friluftsmuseet 2023-2026

Friluftsmuseets verksamhetsuppdrag är att utveckla och förmedla aktiviteter i enlighet med kommunstyrelsens beslut om vision och utvecklingsplan för Överjärva gård KS/2023:118.

Publika aktiviteter ska utgå ifrån ett säsongsbundet årshjul som utvecklas i takt med att byggnader, utemiljöer inklusive odlingsmöjligheter och kulturhistoriska lekmiljöer färdigställs samt att övriga organisatoriska och ekonomiska förutsättningar utvecklas. Årshjulets publika aktiviteter utförs inom verksamhetsdelen ”Uppleva & lära” i samarbete med Solna naturskola, 4H och gårdens aktörer. Kultur- och fritidsnämnden fattar beslut om friluftsmuseets verksamhetsår i samband med nämndens verksamhetsplan och budget med uppföljning i delårsbokslut och årsredovisning.

Friluftsmuseets årshjul för publika aktiviteter 2023-2024

Januari Gårdsdag *Friluftsliv*
2023-2024: Friluftscafé och utematlagning

Februari Gårdsdag *Barnteater*
2023-2024: Sportlovsaktiviteter

Mars Gårdsdag *Vinterysslor*
2023-2024: Återbruk och slöjd

April Gårdsdag *Påskens traditioner*
2023-2024: Lammdagar och påsklovsaktiviteter

Maj Gårdsdag *Biologisk mångfald*
2023-2024: Natur- och djurliv på gården

Juni
2023-2024: Traditionellt midsommarfirande

Juli
2023-2026 Sommarcafé med feriejobbare

Augusti Gårdsdag *Hantverk & odling*
2023-2024 Sommarcafé med feriejobbare

September Gårdsdag *Skördefest*
2023-2024 Musik, skördemarknad, öppna hagar

Oktober Gårdsdag *Slankveckan*
2023-2024: Statarnas historia på gården

November Gårdsdag *Ljus & mörker*
2023-2024: Ljustöpning, utställning, guidningar

December Gårdsdag *Adventsmys*
Fira jul som förr i tiden, julklappstips och försäljning

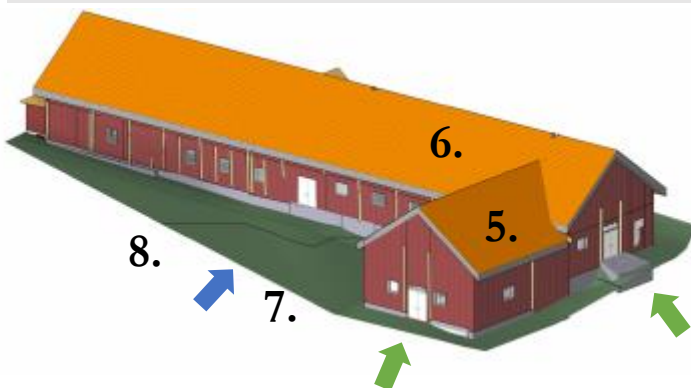
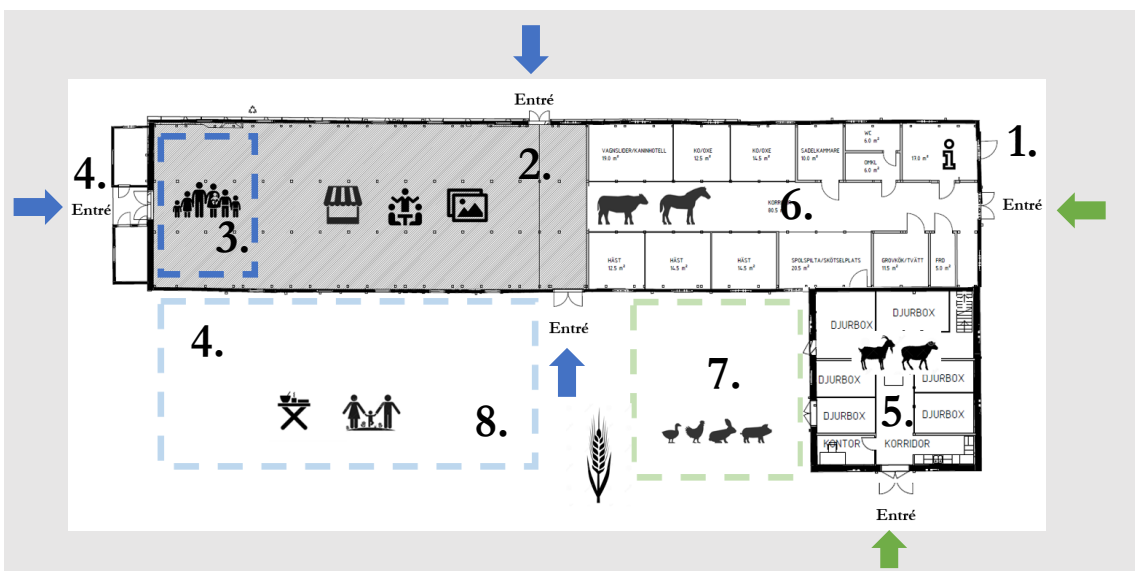
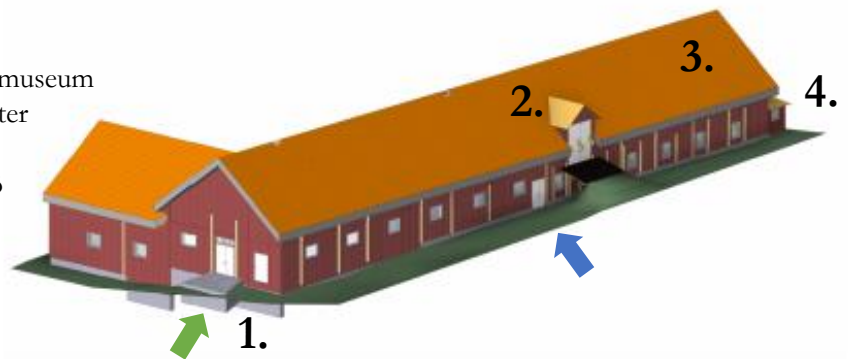
Tekniska förutsättningar

Fastigheten Ladugården – förslag till utredning utifrån verksamhetsbehov

Fastigheten och utemiljön behöver anpassas för två verksamheter: offentlig förevisning av djur med barn- och ungdomsverksamhet nedan kallad ”4H-gården”; samt friluftsmuseets rum för säsongsaktiviteter, marknader och kulturhistorisk utställning med lekmiljö nedan kallad ”Ladugården”. Friluftsmuseet behöver även en plats för välkomnande besöksinformation där bokade grupper och spontana besökare kan få vägledning också under obemannade tider. Denna plats föreslås på den östra gaveln. På den västra gaveln föreslås att de två tillbyggnaderna utvecklas till en öppen och väderskyddad kulturhistorisk utställning och lekmiljö i anslutning till ett nytt lek- och picknickområde på den södra sidan av byggnaden.

Ladugården (blå pil markerar entré)

1. Besöksinformation Överjärva gård friluftsmuseum
2. Öppen yta ca 250 kvm för säsongsaktiviteter
3. Kulturhistorisk lekmiljö/utställning
4. Öppen kulturhistorisk utställning/lekmiljö utomhus och i tillbyggnader.

4H-gården

- (grön pil markerar entré)
5. Djurboxar, arbetsytor för personal
  6. Djurboxar, personalwc- och omklädningsrum.
  7. Utehägn för mindre djur
  8. Odling och picknickbord med väderskydd.

Fastigheten Gula villan - förslag till utredning utifrån verksamhetsbehov

Fastigheten och utemiljön behöver anpassas för café och lanthandel med trädgårdsservering, nedan kallat "Trädgårdscafé". Tidstypisk caféinredning på entré- och övervåningen behöver iordningsställas. Kökslokal och utrustning ska utredas i enlighet med livsmedelslagstiftningen. På övervåningen ska en kulturhistorisk lekmiljö som är bokningsbar utvecklas för att stärka upplevelsen av friluftsmuseet som en sammanhängande kulturmiljö. Utemiljön behöver anpassas för caféets trädgårdsservering. En veranda med trappa och dörr till entrévåningens större matsal behöver utredas.

Trädgårdscafé

1. Entré till cafédisk och lanthandel
2. Kök
3. Café- och mötesmiljö inkl "leksalong"
4. Tillgänglighetsanpassad WC/hiss
5. Veranda med entré ska utredas

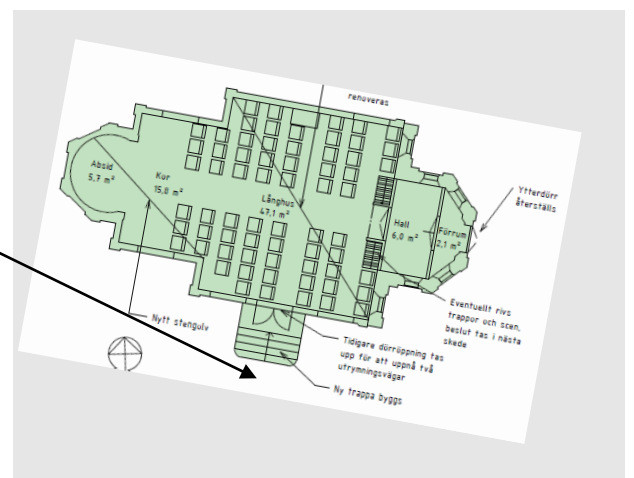
Trädgårdsservering med koppling till Vinterträdgården

Grusgångar, gräsytor och planteringar mellan Vinterträdgården, Gula och Vita villan behöver återställas. Vinterträdgårdens dörröppning och trappa som återställs kommer att ansluta till trädgårdscaféets uteservering. Trädgårdscaféets uteservering ska kunna anpassas för bokade sällskap i Vinterträdgården även under caféets öppettider.

Nuvarande besöksparkering vid Magasinet behöver utredas för att möjliggöra en välkomnande och trafiksäker "butik- och cafégata" för gäster och besökare.

Detalj ur flödes- och situationsplan.

Detalj ur förstudie

Flödes- och situationsplan - förslag till utredning

För att Överjärva gård ska upplevas som ett tryggt och tillgängligt friluftsmuseum behöver flöden, funktioner och gestaltning i utemiljön utredas och utvecklas tillsammans med aktörer inom och i anslutning till friluftsmuseets besöksområde. Detta inkluderar bland annat gång- och cykelvägar, parkeringsytor för bil och cykel, entréer och skyltar, hagar och djurstängsel, fornminnesvård, skyddsstaket mot golfbanan samt transporter, avfallshantering och källsortering.

Arbetet med en övergripande flödes- och situationsplan ska ta hänsyn till besökare och verksamheter med olika behov, såsom till exempel besökande skolklasser och stora barngrupper, offentlig förevisning av djur samt evenemang, kurser och trädgårdsverksamhet.

Arbetet i utemiljöer kan med fördel utvecklas tillsammans med stadens arbete för ungdomar som behöver stöd för att komma tillbaka till skolan, komma i arbete eller i övrigt komma ur en negativ spiral.

△ Entré	■ Bilväg	BYGGNADSNUMMER	5. Magasinet	10. Statarlängans uthus	15. Raststugan	20. Uthus
▲ Huvudentré	■ Gångväg - Delvis trafikerad	1. Vita Villan	6. Ladugården	11. Tvättstugan	16. Dasspaviljongen	21. Uthus
	■ Gångväg	2. Gula Villan	7. Trädgårdsmästarbostaden	12. Bagarstugan	17. Gula Villans garage	22. Vedskjul
		3. Vinterträdgården	8. Hästkostallet	13. Smedjan/slöjdstugan	18. Vita Villans garage	23. Rödingarna
		4. Inspektorsvillan	9. Statarlängan	14. Färhuset	19. Inspektorsbostadens uthus	

Organisatoriska förutsättningar

Förslag till utveckling av programavtal

Friluftsmuseets samlingar består av byggnader och utemiljöer som ägs av Råsunda förstads ab och som hyrs ut till aktörer enligt enskilda hyres- och nyttjanderättsavtal. För att bedriva friluftsmuseets verksamhet enligt museilagen behöver förvaltningen utreda möjligheten att teckna kompletterande programavtal med gårdens externa aktörer. Avtalen ska innehålla ömsesidiga åtaganden inom friluftsmuseets besöksområde som till exempel öppettider och skyltning.

Det är viktigt att friluftsmuseet inkluderas tidigt i fastighetsägarens dialog med eventuella nya hyresgäster. Uppföljning och efterlevnad av regelverk såsom till exempel föreskrifter för naturreservatet, djurskyddslagen och annan gällande lagstiftning bör bevakas utifrån såväl hyresavtal som programavtal. Fastighetsägarens hyresavtal bör bidra till att friluftsmuseet drivs och utvecklas i enlighet med stadens vision för Överjärva gård som friluftsmuseum.

Förslag till ny struktur för samverkan (se organisationsschema på nästa sida)

I utveckling av ny samverkansstruktur ska följande inrättas:

- Utredning av vård- och gestaltningsprogram för byggnader och utemiljöer
- Upprätta dialogforum för gårdsaktörer
- Upprätta dialogforum för fastighets- och områdesförvaltning
- Utveckling av programavtal mellan friluftsmuseet och externa gårdsaktörer

Utdrag ur Museilagen (2017:563)

- 4 § Ett museum ska utifrån sitt ämnesområde bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning.
- 5 § Museihuvudmännen ska säkerställa att ett museum har ett bestämmande inflytande över verksamhetens innehåll.
- 6 § Utställningar och annan publik verksamhet vid ett museum ska vara kunskapsbaserad och präglas av allsidighet och öppenhet.
- 7 § Utställningar och annan publik verksamhet vid ett museum ska vara tillgänglig för alla och anpassad till användarnas olika förutsättningar.
- 9 § Ett museum ska aktivt förvalta sina samlingar för att nå verksamhetens mål.

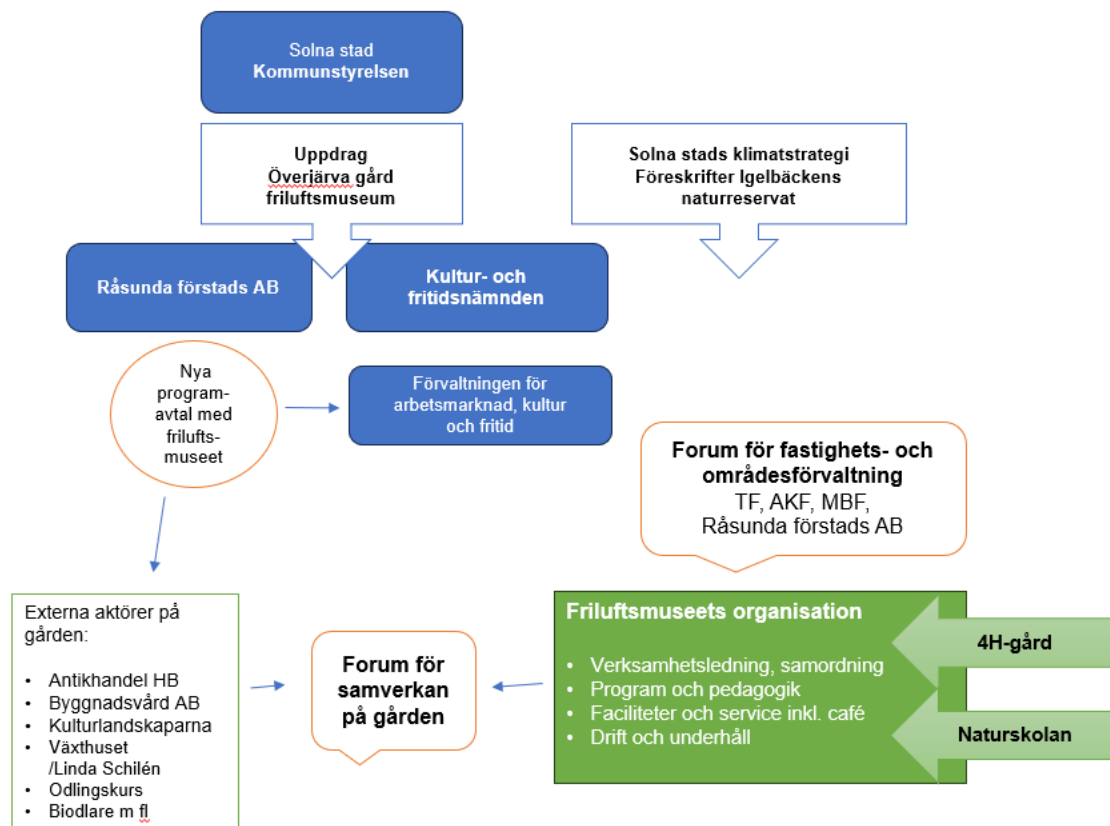
Ekonomiska förutsättningar

Årlig verksamhetsbudget

Beslut om årlig verksamhetsbudget för friluftsmuseet fattas av kultur- och fritidsnämnden i samband med verksamhetsplan och budget. Friluftsmuseets verksamhetsbudget omfattar bland annat kostnader för personal, hyra, djurhållning och drift samt intäkter från café- och museiverksamheten.

Process för investeringsbeslut

Efter beslut i kultur- och fritidsnämnden om programarbete för Överjärva gård som friluftsmuseum i enlighet med kommunstyrelsens beslut om vision och utvecklingsplan för Överjärva gård KS/2023:118, utreder fastighetsägaren underlag för tidplan och investeringsbeslut.

Förslag till ny struktur för samverkan enligt föregående sida.